

Op Goede Vrijdag hoorden we het passieverhaal van Jezus.

Vandaag, paasmorgen, is het moment voor het passieverhaal van Maria van Magdala. De eerste getuige van het grote bericht.

Kijk, daar staat ze – Maria. In de tuin. Fier rechtop. Tussen bloeiende bloemen, de natuur komt tot leven.

Door de muur heen gebroken. Omstraald door licht.

Het is niet vanzelf gegaan. Het was een lange weg. Want opstaan doe je niet ineens. Opstaan gaat met vallen en opstaan.

Er doen heel wat verhalen de ronde over Maria van Magdala. Zo zou Jezus haar bevrijd hebben van zeven demonen. Ze zou een prostituee zijn geweest die Jezus' voeten met kostbare olie zou hebben gezalfd. Ze zou samen met enkele andere vrouwen voor Jezus hebben gezorgd. Ze zou aanwezig zijn geweest aan de voet van het kruis. Ze zou de eerste zijn geweest die bij het lege graf van Jezus kwam. En Johannes vertelt ons dat ze de eerste is die Jezus ziet na zijn dood.

Allemaal verhalen... Sommige staan in de evangeliën. Andere niet. Nergens staat dat ze prostituee zou zijn geweest. Er staat ook nergens dat zij degene zou zijn geweest die de voeten van Jezus zalfde. In de loop van de geschiedenis zijn verschillende verhalen met Maria van Magdala verbonden. En in de kunst is haar attribueert een pot met zalf geworden.

Voor wie Bijbelwetenschap en geschiedenis boeiend vindt zijn dit interessante feiten.

Voor wie zoekt naar haar betekenis voor ons nu zijn exacte feiten van minder belang. Dan is iets anders veel inspirerender: juist het gegeven dat er zoveel verhalen bestaan. Dat Maria van Magdala zoveel gezichten heeft. Dat ze misschien wel een verzamelpersoon is, iemand in wie allerlei menselijke eigenschappen en daden terug te vinden zijn. En die daarmee voor elk van ons wel iets herkenbaars heeft.

Maria van Magdala is ieder van ons.

Ze is, net als wij, iemand die iets ziet in Jezus. Ze is door hem gegrepen. Ze leert hem geleidelijk aan beter kennen, net als wij. En ze wil bij hem horen. Ze wil hem in haar leven houden. Hij is haar voorbeeld, ze wil zijn zoals hij.

Ze is, net als wij, iemand die dingen heeft meegemaakt. Die getekend is door haar verleden. Die vreugde en ook verdriet heeft gekend.

In het verhaal van Paasmorgen is ze één en al verdriet. Ze staat bij het lege graf en huilt. Haar passie, haar bezieling voor Jezus, is omgeslagen in lijden – een andere vorm van passie. Passie in de oorspronkelijke betekenis. Diep verdriet, omdat ze hem kwijt is.

'Waarom huil je?' vragen twee engelen haar. Geen enkele verbazing bij Maria dat daar ineens twee engelen zitten. Is ze zo kapot van verdriet dat dat niet meer tot haar doordringt?

Maria zegt: 'Ze hebben mijn Heer weggehaald en ik weet niet waar ze hem hebben neergelegd.'

Ook weer zo apart. Gaat haar verdriet echt dáárover? Je zou denken: ze huilt omdat ze Jezus kwijt is.

En niet alleen Jezus is ze kwijt. Met hem is er veel meer verloren gegaan. De hoop. De verwachting dat er werkelijk iets zou veranderen. Misschien is haar verdriet ook wel ernstige teleurstelling. Maria is verwond in haar vertrouwen in de overheid, de priesterstand, het gewone volk. In de mensheid. In mensen die een geweldloos iemand hebben omgebracht. Die agressief werden uit... ja, uit angst voor kwetsbaarheid. Uit angst voor geweldloosheid. Uit angst voor iemand die zo geliefd is door velen als Jezus was.

En dan, ook totaal onverwacht, is er die ontmoeting met de tuinman – in wie ze Jezus herkent. Tweemaal draait ze zich om. Eenmaal na haar antwoord op de vraag van de engelen. Nog een keer wanneer ze haar naam hoort: 'Maria!'

Het is zo'n wonderlijk verhaal. Een verhaal dat zoveel vragen oproept, dat er wel meer achter móet zitten. Ik denk dat Johannes hier zelf zoekt naar woorden. Hij beschrijft een omslag die eigenlijk niet in woorden te vatten is. Waar hij geen taal voor heeft.

Hij beschrijft Maria's omkeer. Hij beschrijft Maria's opstanding. Hoe haar passie, in de betekenis van lijden, opnieuw passie wordt in de betekenis van bezieling. De bezieling die Jezus haar gaf. De bezieling die maakte dat ze wist waarvoor en waartoe ze leefde. Er gebeurt iets in die tuin waardoor ze die bezieling terugvindt.

Zo kan het gaan in het leven: ons lijden kan de aanzet zijn voor nieuwe bezieling. Door onze passie heen vinden we onze passie. Eerst is er die muur. Je loopt er tegenaan. De muur maakt je klein, maakt je bijna kapot. Maar niet helemaal – en dat is het wonder van opstanding. Iets in je houdt het vol. Breekt door de muur heen. Maakt die muur soms zelfs tot iets waar je bezieling door gevoed wordt. Datgene waar je in verwond bent geraakt, wat pijn heeft veroorzaakt, is een belangrijke drijfveer om er betekenis aan te geven. Is het een muur waar je doorheen breekt? Of zou het meer zijn zoals Jesaja beschrijft: is het God die de hoge versterkte muren neerhaalt en gelijkmaakt met de grond?

Een week geleden hadden we het hierover in een gesprekskring: over passie en passie. Jan Scheijgrond vertelde zijn verhaal. Hij had als klein jongetje veel alleen thuis gezeten. Zijn ouders runden een fietsenzaak. Ze waren lange dagen beneden in de winkel en de werkplaats. Jan voelde zich vaak eenzaam. Hij herinnert zich uren dat hij voor het raam zat en naar buiten keek. Veel belangstelling was er niet voor hem. Daar was geen tijd voor. Daar zag men destijds ook de zin niet echt van in. Kinderen moesten vooral leren en groot worden. Dat kinderen ook nog een eigen persoonlijkheid hebben met gevoelens en verlangens, daar was nauwelijks aandacht voor. Het was de tijd na de Tweede Wereldoorlog. Er moest een land opgebouwd worden. Jans ouders werkten hard. Zijn vader was een intelligente en creatieve man die niet de kans had gekregen om te studeren; die kans wilde hij zijn vijf kinderen wel bieden. De tijd was zoals die was en ouders wilden ook toen het beste voor hun kinderen. Maar Jan ervaart nog de gevolgen van zijn eenzaamheid als kind. Er gebeurt wel eens iets waardoor zijn gevoel van er-niet-toe-doen wordt getriggerd. Hij kan zich dan net zo klein en nietig voelen als vroeger. Maar deze pijn is ook de drijfveer geworden van zijn bezieling. Hij werd onderwijzer. Hij maakte het tot zijn persoonlijke taak om kinderen tot hun recht te laten komen. Hij geniet ervan om de eigenheid van ieder kind te ontdekken. Inmiddels is hij met pensioen. En zet zich nu in voor de kinderen van de basiscatechese. Ook Jan is de figuur in de verbeelding: ook hij breekt door de muur heen.

Maar hoe kom je zover? Hoe doe je dat – dat opstaan?

Hoe kon Jan het verdriet van vroeger ombuigen tot een passie die zijn leven zin gaf?

Hoe kon Maria daar in de tuin opstaan en door die muur van verdriet heen breken?

Dat is waar Johannes ons tastend iets over probeert te vertellen.

Er komen engelen aan te pas, zegt hij. Mensen op je pad die aandacht voor je hebben. Die je vragen stellen.

Die oprechte belangstelling tonen. Die je een vraag stellen waardoor je aan het denken wordt gezet.

God zelf komt eraan te pas. Je herkent hem misschien wel in iemand dichtbij – je kind; een ouder; een vriend of vriendin; de tuinman...

En er komt eigen inspanning bij kijken. Je moet je ogen open hebben en *zien* – zoals Maria de engelen ziet en de tuinman ziet. En dan *nóg* blijkt dat ze nauwelijks beseft *wát* ze ziet.

Ook moet je in beweging komen. Het gaat niet vanzelf. Er is werk te verzetten. Maria draait zich tot twee keer toe om.

Wat ons lijden heeft bezorgd en vaak nog steeds bezorgt, kan ook de bron zijn van onze bezieling. Onze passie is vaak ook onze passie.

Maria volgt haar passie. Daardoor wordt ze de eerste van wie gezegd wordt dat ze het grote nieuws van Jezus' opstanding doorvertelt.

Wat is het dat jij je leven lang al bij je draagt en wat als een muur voor je is? Hoe heeft dit jou gevormd?

Wat kun je zelf doen? En wat is jouw verlangen, waar loop je warm voor, wat maakt dat je hart sneller gaat kloppen?

Kun jij van je passie je passie maken?